

Kokonkosken sillan maisemaselvitys

Kotkan kaupunki, kaupunkisuunnittelu, kaavoitus 19.01.2026

Erkka Juusela, kaavoitusarkkitehti

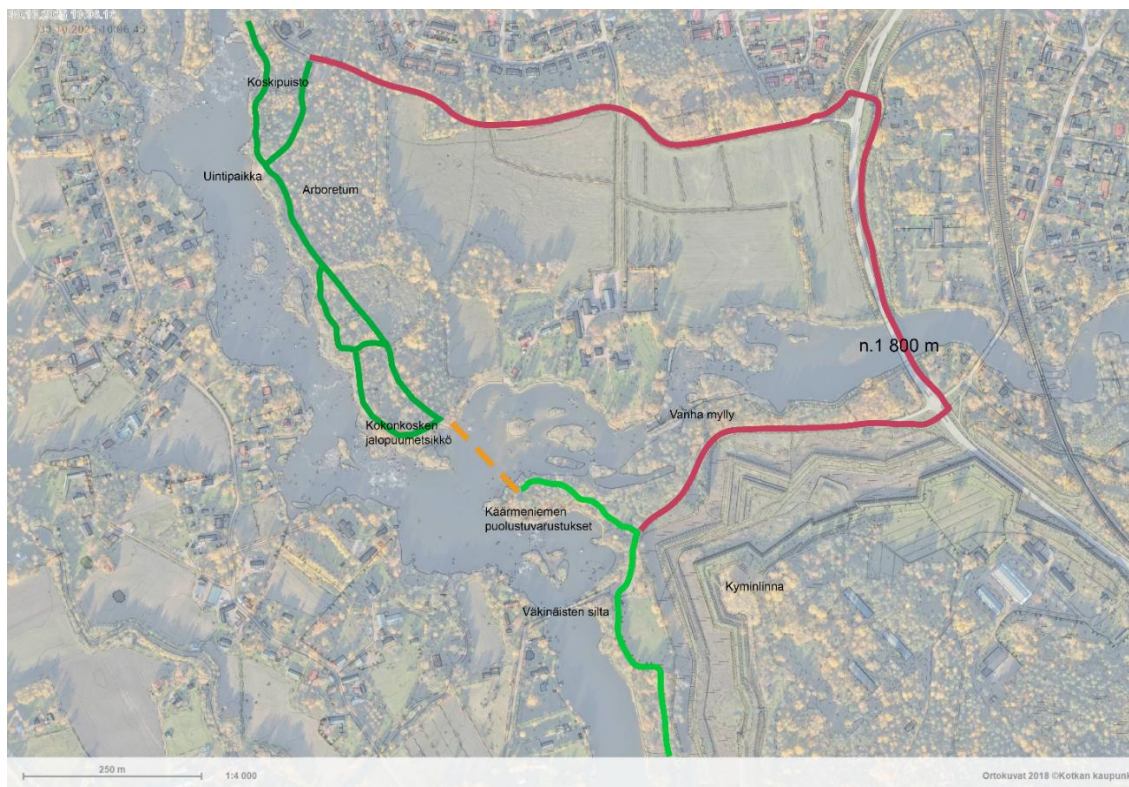

Sisällys

Kokonkosken sillan maisemaselvitys	1
1. Johdanto ja taustatiedot	2
2. Sillan yleissuunnitelman vaihtoehtoratkaisut.....	4
3. Maisemavaikutukset.....	9
1.1. Vaikutus luonnonmaisemaan.....	9
1.2. Ympäröivä maankäyttö ja asuinpaikat.....	9
1.3. Vaikutukset kaupunkikuvaan ja maisemaan laajemmin	10
4. Johtopäätökset.....	12
5. Lähteet	12

1. Johdanto ja taustatiedot

Siltapaikka sijaitsee Kymijoen Huumanhaarassa. Silta mahdollistaisi Aleksanterinreitin jatkumisen Kyminlinnan Käärmeniemenestä Koskipuiston eteläkärkeen. Sillan pituus olisi noin 130 metriä.

Kuva 1 Nykyisen ja mahdollisen tulevan Aleksanterin reitin ohjeellinen sijainti ilmakuvassa. Vihreällä on merkitty olemassa oleva reitistö ja punaisella nykyinen kiertoreitti. Oranssilla on merkitty sillan sijainti.

Kuva 2 Ilmakuva sillan sijainnista

Aleksanterinreitti on suosittu virkistysreitti, joka kulkee Kymijoen rantaa pitkin Kotkansaareltä aina Koivukosken padolle asti. Nykyisellään reitti katkeaa Kyminlinnan kohdalla ja jatkaakseen Koskipuistoon on kierrettävä Kymintien ja Munkolmantien kautta. Uusi silta mahdollistaisi reitin jatkumon luonnonympäristössä ja kytkisi Kyminlinnan ja Koskipuiston toisiinsa.

Sillan paikka sijoittuu Kotkan kansalliseen kaupunkipuistoon ja ranta-alueet ovat Natura-aluetta. Vesialueet ovat suojeltuja koskiensuojelulaille ja Koskipuiston metsikkö on lisäksi luonnonsuojelualuetta. Kyminlinnan alue on Kymenlaakson maakuntakaavassa merkitty kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta valtakunnallisesti tärkeäksi alueeksi.

Kymijoki on sillan suunnitellun sijainnin kohdalta vaikuttava. Kymijoki haaraantuu sillan vieressä Kokonkosken ja Langinkosken haaroiksi ja alueella sijaitsee saaria ja koskia. Joen rannat ovat runsaskasvuisia ja vehreitä, lukuun ottamatta muutamia kiinteistöjä, joilla rannan kasvustoa on karsittu. Veden määrä ja vedenpinnan korkeus vaihtelevat huomattavasti alueella.

Kotkan kaupunki on tunnistanut joen ylittävän yhteystarpeen virkistysreitintä jatkeena ja yhteystarve on merkitty Kotka-Hamina seudun strategissa yleiskaavassa, Kymijoen eteläosan osayleiskaavassa sekä Kotkan kansallisen kaupunkipuiston hoito- ja käyttösuunnitelmassa.

Kyminlinnan asemakaavan tavoitteena on mahdollistaa Kyminlinnan alueen käyttö virkistykseen ja tapahtumille sekä alueen kehittäminen matkailukohteena. Asemakaavaratkaisu mahdollistaa eri näköisiä ja -rakenteisia siltavaihtoehtoja.

Sillan alueen luonto- ja maisema-arvojen sekä kaavaluonnoksesta saadun palautteen vuoksi päätettiin laatia sillan maisemavaikutusarvio, jossa tarkastellaan sillan sijaintia ja sen näkyvyyttä sekä vaikutuksia maisemaan.

2. Sillan yleissuunnitelman vaihtoehtoratkaisut

Kotkan kaupunki sai Ympäristöministeriltä avustusrahaa Kokonkosken sillan suunnitteluun vuonna 2021. Yleissuunnitelman toteutti Wsp Finland Oy ja suunnitelma sisälsi luonnossuunnitelman, yleispiirustuksen, suunnitelmaselostuksen määräluettelon, kustannusarvion, alustavat rakennelaskemat, pohjatutkimusohjelman sekä vesilupahakemukseen liittyvät työt.

Osana suunnittelutyönä kartoitettiin ja tarkasteltiin eri siltatyyppejä alueelle. Yleissuunnitelmassa valikoitui eri vaihtoehtoista riippusilta. Siltatyyppi valittiin, koska se tarjoaa ratkaisun, jossa silta voidaan rakentaa ilman häiriötä vesistölle.

Riippusiltaa on Kotkassa käytetty kevyen liikenteen siltatyypinä (Lankilan ja Pernoon riippusilta) ja sitä käytetään usein myös luonnonympäristössä kuten mm. Repovedellä, Hartolassa ja Jakkukylässä. Lisätietoa yleissuunnitelmasta ja siltaratkaisusta löytyy kaavaselostuksen osiosta 3.7.1 (24) Kokonkosken sillan yleissuunnitelma ja 5.8.2 (3) Kokonkosken silta sekä selostuksen liite 13 Kokonkosken yleissuunnitelma.

Kuva 3 Siltavaihtoehto Palkki

Kuva 4 Siltavaihtoehto Vinoköysi

Kuva 5 Siltavaihtoehto Riippusilta II

Kuva 6 Siltavaihtoehto Vinoköysi

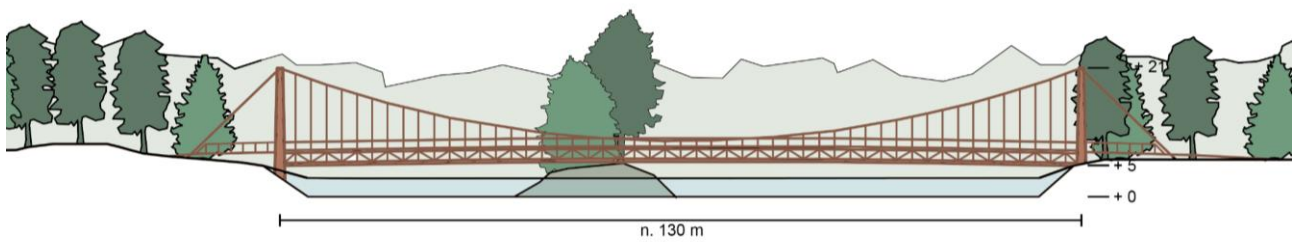
Kuva 7 Yleissuunnitelmassa valittu silta pohjoisrannan suunnasta. WSP 2020

Kuva 8 Yleissuunnitelmassa valittu silta ilmasta lännen suunnasta. WSP 2020

Kuva 9 Yleissuunnitelmassa valitun riippusillan muodostama maisema Väkinäisten sillalta. Vain osa sillan rakenteista näkyisi puuston lomasta. Kotkan kaupunki, kaavoitus.

Kuva10 Yleissuunnitelmassa valitun riippusiltatyypin julkisivupiirustus. Maapinnan muodot ja puuston korkeudet eivät ole mittatarkkoja. Kotkan kaupunki, kaavoitus.

3. Maisemavaikutukset

1.1. Vaikutus luonnonmaisemaan

Silta sijaitsisi osittain Natura 2000 verkoston alueella, sillan pohjoispuolen metsä on luonnonsuojelualue ja vesialueet ovat suojeltuja koskiensuojelulailla. Läheisten asuinpihojen rannat ovat hoidettuja piha-alueita, joilta on karsittu osittain puustoa. Lähiympäristössä sijaitsee lisäksi alueen historiaan liittyviä eriaikaisia rakennuksia ja rakenteita kuten asuinrakennuksia, Kymin kartano, Väkinäisten silta ja Käärmeniemen puolustusvarustukset. Lähetyvillä sijaitsee myös aikaisemman siltayhteyden rippeet, joita ei voida palauttaa käyttöön maanomistuksen vuoksi.

Luonnonmaisema muuttuu merkittävästi vuodenaikojen mukaan, sillä alueen puusto on lehtipuuvaltaista. Koskimaisema muuttuu lähes kivikosta runsaaseen koskiuomaan vedenpinnan vaihtelun mukana.

Silta toisi maisemaan merkittävän uuden elementin, joka muuttaisi pitkälti luonnonmukaisen koskimaiseman ilmettä.

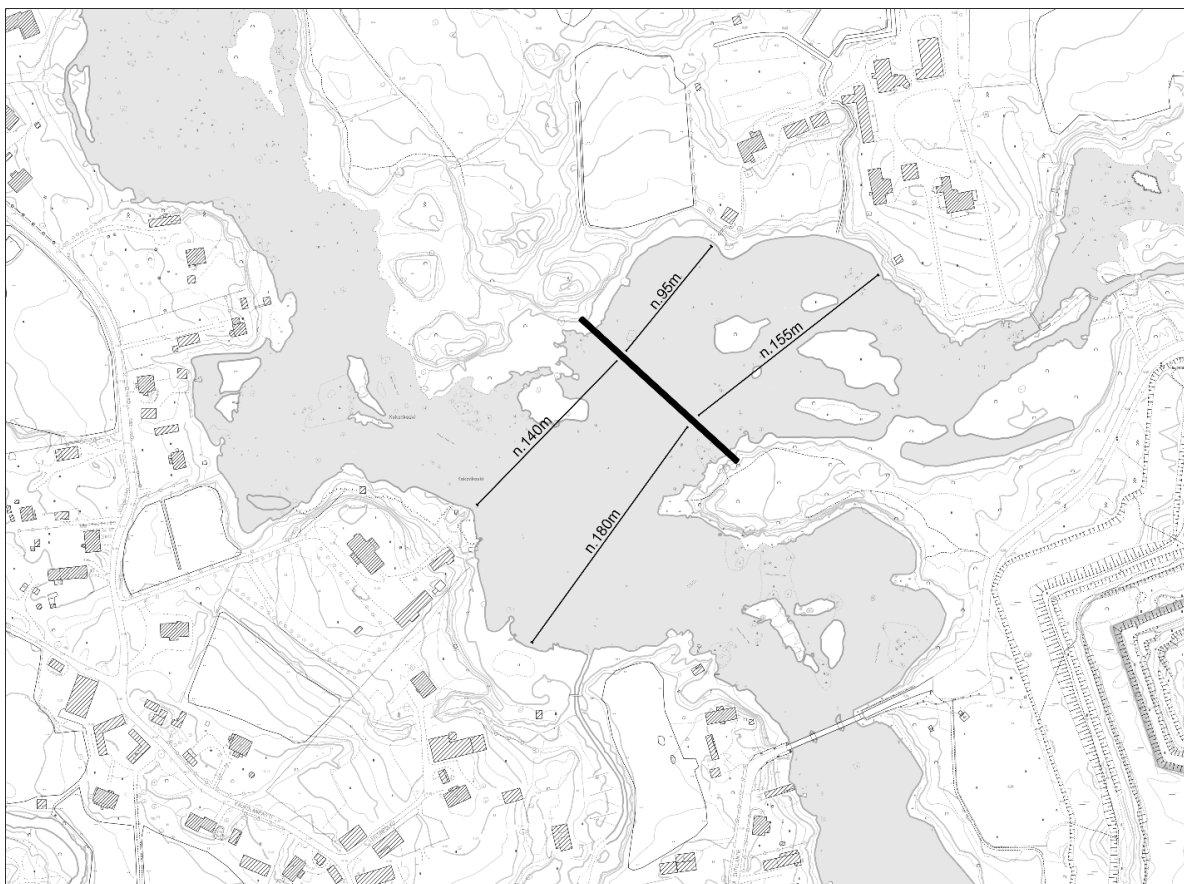
Sillan vaikutusta puuston pidetään vähäisenä. Sillan vaikutus puustoon rajautuu sillan kiinnityskohtiin, joiden ympärille jää laajamittaisesti puustoa.

1.2. Ympäröivä maankäyttö ja asuinpaikat

Sillan suurin maisemavaikutus on sen läheisyydessä sijaitseville asuinpaikoille. Tonteilta (noin 10 kiinteistöä, joista muodostuu suoria tai epäsuoria näkymiä sillan sijainnille) muodostuva luonnonmaisema muuttuisi oleellisesti sillan myötä.

Sillan näkyvyyteen vaikuttaa rantojen kasvillisuuden määrä ja vuodenaika. Osalla tonteista kasvaa rannassa kasvustoa, joka osaltaan peittää sillan näkyvyyttä, kun taas osalla tonteista on rantaviiva avonaista, jolloin silta näkyy paremmin.

Sillan sijainti on sijoitettu mahdollisimman etäälle asutuksesta ja vaihtoehtoista karsittiin pois sellaiset vaihtoehdot, joissa silta sijoittuisi lähemmäs asuinkiinteistöjä. Suunnitellun sillan etäisyys asuinpaikkojen rantaviivasta on vähimmillään noin 90 metriä ja silta muodostaa vain osan tonteilta muodostuvista näkymistä ja maisemasta. Pimeän aikana tulee sillan mahdollista valaisua rajata, jotta silta ei tarpeettomasti korostu maisemassa taikka häiritse valoarkaa elämistään.

Kuva 11 Etäisyydet sillasta lähimpiin asuinpaikkoihin. Sillan sijainti ja etäisyydet eivät tarkkoja. Kotkan kaupunki, kaavoitus.

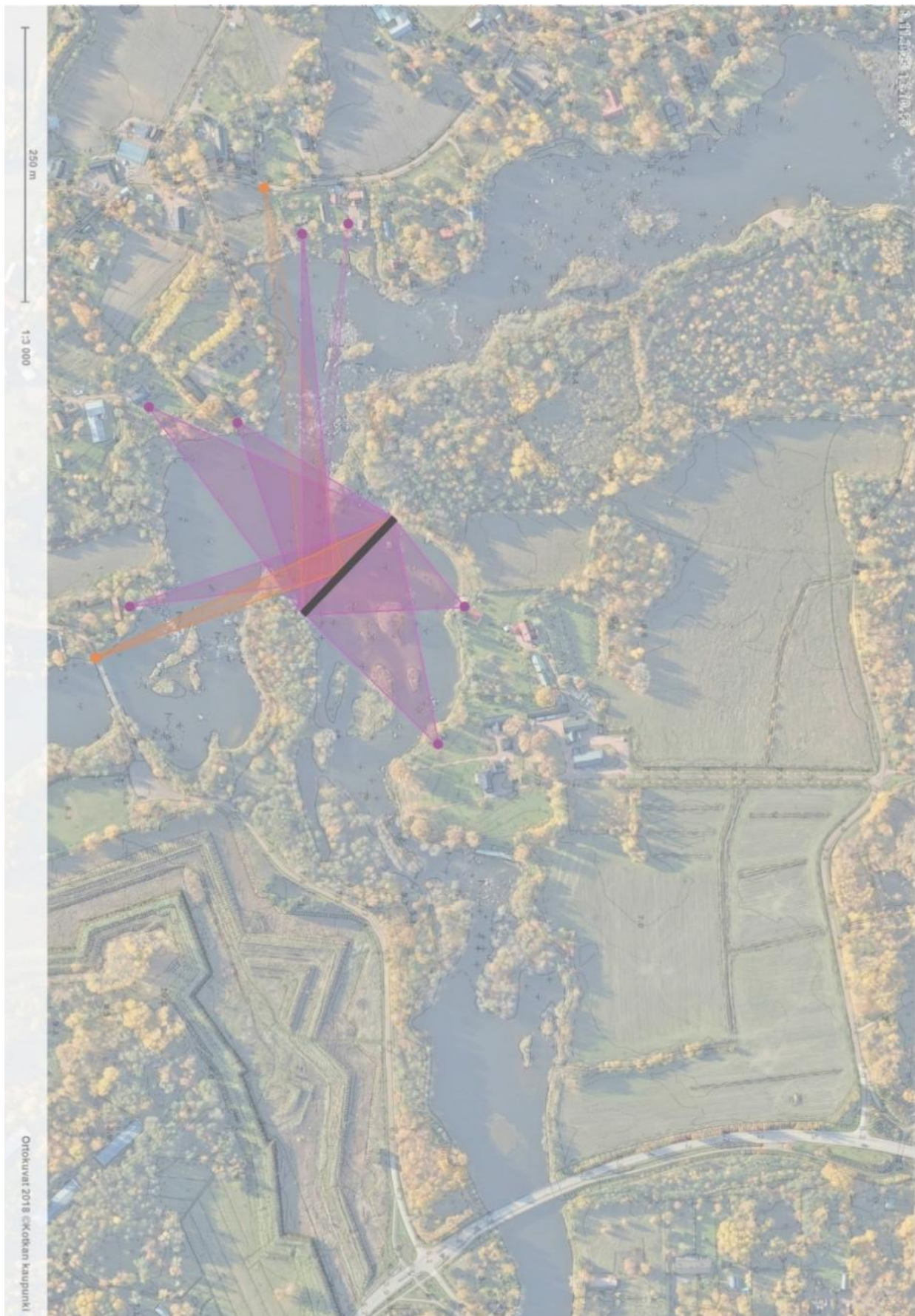
1.3. Vaikutukset kaupunkikuvaan ja maisemaan laajemmin

Uuden sillan vaikutusalue on rajallinen. Kuvassa 12 on esitetty alueet, josta sillan pystyisi helposti havainnoimaan. Kaupunkikuvassa on sillan vaikutus vähäinen, sillä sen sijainti joen haaran sivussa näkyy vain rajatuille alueille. Silta sijaitsee etäällä liikenneväylistä ja asutuskeskuksista ja lisäksi on sen korkeutta rajattu asemakaavamääräyksessä.

Siltaa pystyy havainnoimaan hyvin rajallisesti Kaukolanraitilta sekä Väkinäisten sillalta, sillä silta on sivussa joen näkyvimmältä kohdalta. Ympäristön maastonmuodot sekä kasvillisuus rajaavat sillan näkyvyyttä jo lähialueilta, kuten Huumankiventieltä. Siltaa ei pysty havainnoimaan Langinkosken haaran ylä- tai alajuoksun suunnasta, vaan ainoastaan sillan välittömässä läheisyydessä.

Sillan näkyvyyteen vaikuttaa myös kasvillisuuden määrä ja vuodenajat. Kesäisin silta näkyy maisemassa vähiten, sillä kasvillisuus on lehtipuupainotteista, kun taas talvella silta erottuu maisemasta selkeämmin.

Sillan näkyvyys rajautuu pitkälti rannan kiinteistöihin. Pihojen kasvillisuus ja maastonmuodot vaikuttavat merkittävästi näkymiin. Arviota yksityisten maiden näkymistä sillalle on tehty karttataarkastelun, maastokäynnin sekä yleissuunnitelman havainneaineiston pohjalta.

Kuva 12 sillan maisemavaikutusalue. Oranssilla on merkitty julkisilta alueilta muodostuvat näkymät sillalle, violetilla on merkitty yksityisiltä kiinteistöiltä muodostuvat näkymät. Kotkan kaupunki, kaavoitus.

4. Johtopäätökset

Sillan maisemavaikutusalue on rajallinen. Sillalla ei ole merkittävää kaupunkikuvallista merkitystä sen rajallisen näkyvyyden vuoksi, sillan sijaitessa sivussa joen näkyvimmästä kohdasta. Silta ei erottuisi nykyisiltä arkikulkureiteiltä merkittävästi ja siltaa ei pysty havainnoimaan Langinkoskenhaaran ylä- tai alajuoksulta. Paikallisesti sillalla on merkittävä vaikutus luonnonmaisemaan sekä lähiympäristön kiinteistöiltä muodostuville maisemille.

Sillan vaikutus luonnonmaisemaan on merkittävä. Sillan lähiympäristössä sijaitsee rakenteita ja rakennuksia ja silta muodostaisi maisemaan uuden elementin. Sillan rakenne olisi näkyvä elementti erityisesti jokirannan kiinteistöille ja vähäisemmin näkyvä lähistön yleisille alueille.

Sillan yleissuunnittelua arvioitaessa on prosessissa koitettu minimoida vaikutukset ympäristöön ja maisemaan esimerkiksi rakennustavalla, siltatyypillä ja materiaalivalinnoilla.

Silta mahdollistaisi hienosta koskimaisemasta nauttimisen laajemmalle yleisölle, jonka lisäksi se tukisi Kymminlinnan ja Koskipuiston kehittämistä ja kytkemistä osaksi virkistysreitistöjä.

5. Lähteet

1. Kokonkosken kevyen liikenteen silta, yleissuunnitelma, sillan suunnitelmaselostus. WSP 2020
2. Kokonkosken kevyen liikenteen silta, yleissuunnitelma, yleispiirustus. WSP 2020
3. Kotkan kansallinen kaupunkipuisto, hoito- ja käyttösuunnitelma. Kotkan kaupunki 2020
4. Kotkan-Haminan seudun strateginen yleiskaava. 2019
5. Kymijoen eteläosan osayleiskaava. 2014